

Metadatan laadun kriteerejä Finnan käytettävyyden näkökulmasta

Metadatan määrä ja laatu vaikuttaa Finnassa aineistojen löydettävyyteen ja käytettävyyteen merkittävästi. Kaikki metadata ei välttämättä ole suoraan tarpeellista loppukäyttäjälle, eikä kaiken tarvitse olla käyttöliittymässä näkyvissä. Kuitenkin pääsääntöisesti mitä enemmän ja parempaa metadataa aineisto sisältää, sitä paremmin Finna käyttäjän kannalta toimii.

Kullakin sektorilla on jo omat metadatan laatukriteerinsä, eikä tämän kriteeristön ole tarkoitus muuttaa niitä. Tarkoituksena on arvioida ja parantaa metadatan laatua Finnan käytettävyyden näkökulmasta, ja toimia itsearviointivälineenä organisaatioille. Kriteeristö on suuntaa-antava: tietueen kokonaisvaikutelma ratkaisee.

	HYVÄ	KOHTALAINEN	HEIKKO
Metadatan määrä ja laatu	Tietueisiin liittyy kattavasti laadukasta metadataa. Metadata on standardinmukaista. - perustietojen lisäksi esim. yhteenveto, aiheet ja käyttöoikeudet - aihe-sanat kuvaavat sisältöä - käyttöoikeustiedoissa on myös yhteystiedot - käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset on ilmaistu niihin sopivien standardien mukaisesti ja lisensseillä	Tietueisiin liittyy kohtalaisesti metadataa. Sitä voisi olla enemmän tai se voisi olla tarkempaa tai standardinmukaisempaa.	Suurin osa metadatasta puuttuu.
Tietueiden otsikointi	Metadatasta nousee selkeästi jokin osio otsikoksi ja otsikko on käyttäjän kannalta järkevä - otsikko on ymmärrettävä ja luettava ja kuvaa tietuetta sopivalla tarkkuudella - käyttäjän on otsikon perusteella mahdollista erottaa samankaltaiset tietueet/aineistot toisistaan - hierarkkisesti luetteloitujen aineistojen otsikot ovat ymmärrettäviä myös ilman kontekstia ja ylemmän tason otsikko kuvaa kaikkia kokoelmaan tai arkistokokonaisuuteen sisältyviä tietueita - huomioi, että otsikkoon on mahdollista yhdistää metatieto useammasta kentästä	Metadatasta saadaan nostettua otsikko, mutta otsikko voisi olla selkeämpi. - Esim. liian pitkä (kuvauksen käyttö otsikkona) tai suppea otsikko, lyhennysten tarpeeton käyttö, useissa eri tietueissa sama otsikko - hierarkkisesti luetteloitujen aineistojen otsikot ovat ymmärrettäviä, kun hierarkia on näkyvissä	Tietueiden otsikot puuttuvat tai ne ovat hyvin epäselviä.
Esikatselukuvat Esikatselukuvat ovat joissakin aineistoissa olennaisia, toisissa niitä ei tarvita ollenkaan. Sovella tätä kriteeriä tapauskohtaisesti.	Esikatselukuvat ovat selkeitä, sopivan kokoisia ja vesileimattomia Kuvien käyttöoikeudet on ilmaistu selvästi ja oikeuksissaan mukana yhteystieto, josta mahdollisen painokelpoisen kuvan voi tilata. Kuvakoko-ohjeistus (luonnos): https://foorumi.kiwi.fi/t/vufind2-version-kuvakokosuositukset/386	Esikatselukuvissa saattaa olla vesileima, mutta kuvasta erottaa silti olennaisen. Jos metatiedoissa ei tarjota linkkiä esikatselukuvaan, muodostaa Finna esikatselukuvan linkistä täysresoluutiokuvaan. Tällöin esikatseluva latautuu liian hitaasti.	Esikatselukuvat puuttuvat, ovat liian pieniä, epäselviä tai häiritsevästi vesileimattuja.
Kokoelmat ja arkistot	Kokoelmien ja arkistojen kuvauksessa on koko sisällöstä kertovaa tietoa. Kokoelma-tietue sisältää linkit kokoelmaan sisältyviin aineistoihin.	Kokoelmien kuvauksessa on kohtalaisesti koko sisällöstä kertovaa tietoa. Kuvausta voisi selventää ja/tai tarkentaa.	Kokoelman kuvaus puuttuu tai on epäselvä.